

[Per Møller.]

styrkes og formgives rigtigt, uden at vi i fællesskab samles om en målbevidst indsats.

Lad mig til belysning af tankegangen nævne et enkelt eksempel på de problemer, der venter os forude. Hvordan vil man på længere sigt sikre den fornødne folkelige og politiske tilslutning til, at vor bistand til u-landene opretholdes og udvides? Er det ikke for optimistisk at tro på, at vi i en given situation undgår at komme ud for fristelsen til at løse økonomiske og finansielle vanskeligheder gennem nedskæringer af hjælpen til u-landene? Antydninger om krav i denne retning har allerede været fremme i debatten, og de skal nok en dag dukke op i mere konkret form.

Nu er det selvfølgelig heller ikke meningen, at statsbudgettet skal fyldes med urørlige og fredhellige poster, som knap nok kan diskuteres; men i givet fald må det være en fordring, at debatten kan føres på grundlag af et dybtgående kendskab til hele problematikken omkring u-landene. Lad mig i denne sammenhæng anføre, hvad en af FN's mest betroede embedsmænd, Philippe de Seynes, forleden dag erklærede. Han sagde:

„Hele den begrebsverden, der knytter sig til udviklingståret, vil kun slå rødder, hvis der gøres en ganske særlig indsats for at sikre deltagelse af såvel masserne som eliten.“

Disse ord har givetvis også bud til os; også her i landet er der brug for en ganske særlig indsats, og med henblik herpå vil jeg henstille til regeringen at overveje et initiativ parallelt med det, man tog i 1961, da man oprettede regeringens særlige nedrustningsudvalg. Det har fungeret siden og har på flere måder gjort en nyttig indsats, især når man ser arbejdet på baggrund af de begrænsede muligheder, der nødvendigvis må findes for dansk stillingtagen og danske initiativer. Udnævnelsen af en særlig nedrustningsrådgiver, hr. K. Helveg Petersen, der nu er formand for udvalget, må formodentlig tages som regeringens understregning af den værdi og de potentielle muligheder, der knytter sig til nedrustningsudvalget.

På baggrund af den vigtige rolle, som u-landspolitikken nu er på vej til at indtage dansk udenrigspolitik, vil et særligt u-

landsudvalg under udenrigsministeriet kunne gøre væsentlig nytte. Kommissoriet vil i det væsentlige kunne kalkeres af efter de direktiver, man har givet nedrustningsudvalget. Det vil betyde, at man giver udvalget den opgave at studere og analysere den løbende udvikling i forbindelse med u-landenes situation samt at have opmærksomheden henvendt på de muligheder, der måtte være for, at Danmark deltager aktivt i udformningen af den bebudede globale strategi for økonomisk udvikling. Dernæst bør udvalget ligesom nedrustningsudvalget afgive en årlig beretning, som i givet fald vil kunne være et nyttigt udgangspunkt for debatter her i tinget.

Det vil formentlig falde naturligt ind i et sådant u-landsudvalgs arbejde at tage særlige spørgsmål op til analyse som f. eks. følgende: hvilke grunde er der til, at det må ses som en dansk interesse at ofre store summer på hjælp til udviklingslandene? Jeg tror, at det vil være meget betydningsfuldt at få en dybtgående og bred besvarelse af dette spørgsmål. Vor u-landspolitik vil næppe hvile på noget sikkert og holdbart grundlag, hvis den stort set kun bliver begrundet med, at vi har ondt af de mennesker, der lider nød. Denne begrundelse hører selvfølgelig med i billedet, og den vejer tungt, men den er ikke fyldestgørende. I sin tale til folketinget pegede udenrigsministeren da også på, at i sidste instans ligger der et sikkerhedsproblem i spørgsmålet om vores solidaritet med de fattige lande. Der er imidlertid adskilligt flere perspektiver, og jeg håber, at udenrigsministeren vil finde det værdifuldt med en dybdeboring i hele denne problematik.

Lad mig til slut for en ordens skyld understrege, at det selvfølgelig ikke er min tanke, at et sådant regeringsudvalg, som i givet fald bør sammensættes efter samme retningslinjer, som gælder for nedrustningsudvalget, og altså omfatte politiske repræsentanter, skal gribe ind i den løbende administration af vor bistandspolitik. Det mønster, som her findes, skal ikke svækkes. Men udvalget vil kunne gøre en højst værdifuld indsats ved at arbejde på de langsigtede linjer, altså selve strategien i u-landspolitikken, og ved at bidrage fortløbende til at give regering, folketing og offentlighed impulser og informationer til den levende og